

Революціонер у музиці Револуціоніста w muzyce

200 lat temu urodził się Fryderyk Chopin

Większość ludzi na pytanie o znanych sobie kompozytorów, z pewnością wymieni Fryderyka Chopina. Pomimo, że już dwa stulecia mijają od epoki, w której tworzył ten geniusz muzyki, to jego twórczość nie straciła na aktualności i sile oddziaływania. Chopin nie tylko odmienił rozumienie muzyki, lecz także wpłynął na dziedzictwo kultury europejskiej.

Syn francuskiego przedsiębiorcy z branży winnej, uczestnika powstania Kościuszkowskiego, zdolnego pedagoga, który trafił do Polski i poświęcił swoje życie temu krajowi, nie mógł wyrosnąć na człowieka przeciętnego. W dzieciństwie Fryderyk razem z siostrami zdobył uniwersalne i wszechstronne wykształcenie w Warszawie. Pierwsze akordy na fortepianie zostały przez niego zagrane niedługo po tym jak nauczył się mówić. Jego dialog ze światem wyrażał się w dziełach fortepianowych. Już w wieku siedmiu lat Fryderyk zachwyił elitę intelektualną miasta, tworząc „Polonez”. Jedną z lokalnych gazet poświęciła temu wydarzeniu cały artykuł, w którym pisano: „Autorem tego „Poloneza” jest uczeń, który jeszcze nie ukończył ośmiu lat. Jest to prawdziwy geniusz muzyki, który z wielką łatwością i niepowtarzalnym gustem wykonuje najtrudniejsze dzieła fortepianowe, układa tańce i wariacje, które zachwycają koneserów i miłośników. Gdyby to cudowne dziecko urodziło się we Francji czy Niemczech, sprawiano by nad nim niezwykłą pieczę”.

Takie opinie świadczące o niezwykłych zdolnościach dodawały entuzjazmu początkującemu muzykowi i kompozytorowi. Praca nad warsztatem pianistycznym może być wzorcem do naśladowania dla wszystkich obdarzonych talentem. Młody Fryderyk starał się nie zmarnować żadnego dnia. Dzięki konsekwencji i wsparciu nauczycieli osiągnął niezwykle efekty. Na nowo opracował istniejące gatunki muzyczne, odrodził romantyczne preludium, stworzył balladę fortepianową,

poetyzował i dramatyzował tańce (polonezy, mazurki, waltce). Pozostawił po sobie koncerty, sonaty, ballady, dzieśiątki scherz, nokturnów, etiud i innych utworów.

Życie muzycznego geniusza nie było jednak pasmem radości i triumfów. Chopin mocno tęsknił do ojczyzny, z której wyjechał – jak się okazało na zawsze – w wieku 20 lat. Uznanie światowe i oklaski publiczności w najlepszych salach koncertowych w Wiedniu, Paryżu czy Londynie nie dały mu powodzenia w życiu osobistym. Szczęścia nie przyniosły liczne salonowe romanse. Ogromnie przeżył rozpad burzliwego związku z francuską skandalistką George Sand. Przez wiele lat zmagał się z problemami zdrowotnymi – jego ciało stopniowo wycieńczała gruźlica. W wyniku choroby zmarł w Paryżu 17 października 1849 roku, nie skończywszy nawet 40 lat.

Wielu znanych muzyków i kompozytorów przełomu XIX-XX wieku nazywało Chopina swoim idolem. Widocznym jest jego wpływ w pracach Richarda Wagnera, Roberta Schumana, Franza Liszta, Edwarda Griega, Aleksandra Skriabina czy Siergieja Rachmaninowa. Od 1927 roku do chwili obecnej w Warszawie corocznie odbywa się międzynarodowy konkurs muzyki fortepianowej imienia Fryderyka Chopina, zwycięstwo w którym jest przepustką do wielkiej kariery dla współczesnych pianistów.

Zdaniem wybitnego niemieckiego muzykologa Alfreda Einsteina, wywarły przez Chopina wpływ na świat był wyjątkowy: „Znajdował on naśladowców nie tylko w Warszawie, lecz od Północy do Południa, od Oslo do Palermo, od Wschodu do Zachodu, od Petersburga do Paryża. Podobnie jak żaden kompozytor muzyki symfonicznej XIX wieku nie mógł nie dostrzec Beethovena, tak żaden kompozytor muzyki fortepianowej po roku 1830 nie mógł pominąć Chopina”

200 років тому народився Фредерік Шопен

Більшість населення земної кулі на запитання, кого із композиторів вони знають, неодмінно одним із перших назвуть Фредеріка Шопена. Два століття відділяє нас від доби, коли цей скромний поляк творив геніальну музику, проте вона досі не втратила актуальності. Шопен перевернув уявлення людства не лише про музику, а й про всю європейську культуру.

Син французького підприємця-винороба, учасника військових повстань армії Костюшка, умілого педагога, котрий дивом опинився у Польщі і навки віддав своє життя цьому краю, навряд чи був ординарною особистістю. Ще змалечку Фредерік разом із сестрами отримав універсальну, проте надзвичайно потужну освіту у Варшаві. Коли говорять, що геніями не народжуються, а стають, то це, звичайно, не про малого Шопена. Перші акорди на клавішах фортепіано були зіграні в унісон із першими промовленими словами. Його розмова зі світом – це фортепіанні шедеври. Вже у семирічному віці Фредерік вразив усю інтелігентну міста, створивши свій „Полонез”. Одна із місцевих авторитетних газет присвятила цій події цілий матеріал, у якому йшлося: „Автор цього „Полонезу” учень, котрому не виповнилося 8 років. Це справжній геній музики, котрий з великою легкістю і винятковим смаком виконує найважчі фортепіанні п’єси, складає танці та варації, що викликають захоплення у знавців та поціновувачів. Коли б цей вундеркінд народився у Франції чи Німеччині, він привернув би до себе надзвичайну увагу”.

Такі високі характеристики не по роках зрілого майстра лише додали снаги початкуючому музикантові і композиторові. Праця усього його життя стала прикладом, гідним наслідування для кожного, кому Бог дарує талант. Жоден день, прожитий Шопеном, не був витрачений даремно. Виснажлива праця стала справжньою революцією. Він переосмислив випрацьовані у музиці жанри, відродивши на романтичній основі

прелюдію, створив фортепіанну баладу, опоетизував і драматизував танці (полонез, мазурку, вальс). Мистецтво, збагачене Шопеном, є базою, без якої навіряд чи можна виховати культурну та інтелігентну людину. Результатом наполегливої роботи композитора стали два написані концерти, 3 сонати, 4 балади, фантазія, десятки скерцо, експромтів, ноктюрнів, етюдів та інших творів.

Багате на роботу життя дало так мало земних утіх Шопенові. Назавжди залишивши у 20-річному віці Польщу, Фредерік постійно тужив за Батьківщиною. Веселітне визнання та аплодисменти кращих камерних і концертних залів Відня, Парижа, Лондона не принесли особистого щастя митцю. Його серце було розбите французькою письменницею Жорж Санд. А здоров’я – знищене важкою хворобою легень. Мабуть, такою є доля більшості геніальних особистостей – віддавати свій талант іншим, знищивши себе. Земне життя Шопена не нарахує й 40 років, зроблена ж ним робота лишиться людству на багато століть.

Більшість музикантів і композиторів XIX-XX століть називали Шопена своїм кумиром. Його вплив помітний у творчості Річарда Вагнера, Роберта Шумана, Ференца Ліста, Едварда Гріга, Олександра Скрябіна, Сєргія Рахманінова. Із 1927-го року до наших днів у Варшаві проводиться щорічний міжнародний конкурс фортепіанної музики імені Фредеріка Шопена, перемога у якому вважається найкращим визнанням для сучасного піаніста.

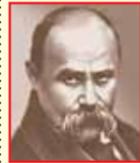
На думку німецького музикознавця Альфреда Ейнштейна вплив Шопена у світі був винятковим: „Він знаходив послідовників не лише у Варшаві, а з Півночі на Південь, від Oslo до Palermo, зі Сходу на Захід, від Петербурга до Парижа. Подібно, як жоден композитор симфонічної музики XIX століття не міг не зауважити Бетховена, так жоден композитор фортепіанної музики, після 1830-го року не міг оминати Шопена”.

Віктор ЯРУЧИК

Чи Тарас Шевченко досі залишається для українців великим? Czy Szewczenko nadal pozostaje dla Ukraińców wielkim?

Неймовірно багата на таланти проста українська дитина із бідної кріпацької сім’ї, що з’явилася на світ майже дві сотні років тому, безсумнівно, змінила світ.

Незwykle bogate w talenty proste ukraińskie dziecko z ubogiej niewolniczej rodziny, które przyszło na świat prawie 200 lat temu, bez wątpienia, odmieniło świat.

str. 3

Україна: місія
можлива?

Ukraina: misja
jest możliwa?

Документальна виставка «НАТО: місія заради свободи та демократії» відкрилася у Луцьку.

Dokumentalna wystawa «NATO: misja dla wolności i demokracji» została otwarta w Łucku.

str. 4

Борці антикомуністичного підпілля

Żołnierze Antykomunistycznego Podziemia

1 березня – День борців антикомуністичного підпілля за незалежність

1. marca - Dzień Żołnierza Antykomunistycznego Podziemia Niepodległościowego

str. 6

Скарби царя Пріама в Грубешові

Skarby króla Priama w Hrubieszowie

У Грубешові в Музеї Сташціа відкрито виставку «Троя – Сон Генріха Шлімана».

W Hrubieszowie w Muzeum Staszica została otwarta wystawa „Troja – Sen Henryka Schliemanna”.

str. 12

Перегляд фільмів «Східний Протяг» у Любліні

Przegląd filmów «Przeciąg Wschodni» w Lublinie

Вітер інших культур крізь призму фільмів представили стипендисти програми ім. Лейна Кіркланда.

Stypendyści Programu im. Lane'a Kirklanda zaprezentowali wraz z filmami powiew innych kultur.

str. 6

Наш
передплатний
індекс: 49053

Чи Шевченко nadal pozostaje dla Ukraińców wielkim?

Чи Тарас Шевченко досі залишається для українців великим?

Кожного року початок marca chyba dla każdego Ukraińca jest związany z rozpoczęciem wiosny, świętem 8 Marca i Dniami Szewczenkowskimi.

Jednak masowa Szewczenkiada w ostatnich latach staje się poniekąd absurdalną. Dla większości naszych rodaków geniusz wielkiego Kobziarza polega na rutynowej recytacji niektórych jego wierszy, wywieszaniu portretu z wąsatym dziadkiem na ścianach gabinetów i sal szkolnych oraz corocznym składaniem wiązanek kwiatów pod pomnikami Poety. Czy naprawdę w taki sposób musimy odbierać naszego wielkiego pisarza i bohatera narodowego?

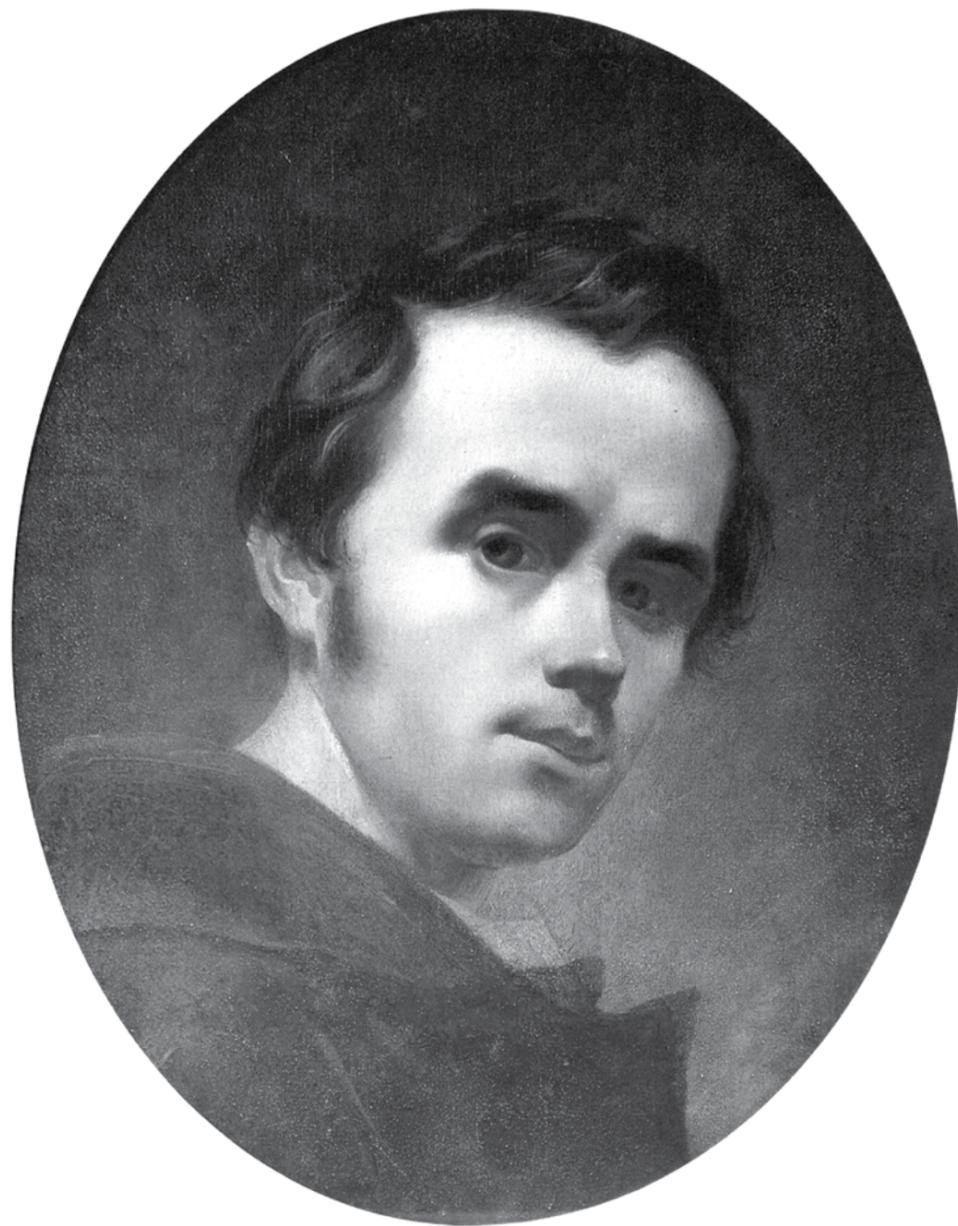
Badaniom sylwetki Tarasa Szewczenki jest wydzielonych wiele godzin w szkolnym programie nauczania, jednak nie każdy nauczyciel potrafi przekazać swoim uczniom prawdziwego talentu pisarza, artysty i niestrudzonego patrioty... Z tego powodu obraz Kobziarza w umysłach ludzi dorosłych nie zawsze jest utożsamiany z wielkością. Nic więc dziwnego, że w kulturze ukraińskiej pojawiają się takie postaci jak Olesz Buzyna, a proces „buzynowski” wciąż postępuje w przygotowanych na to sercach Ukraińców.

Obecnie istnieje ogrom prac o Tarasie Szewczenku, nakręcono sporo filmów, namalowano setki obrazów. Jego imieniem nazwano wiele instytucji, uczelni, stowarzyszeń, organizacji. Na terenie Ukrainy trudno jest znaleźć takie miasto, gdzie nie byłoby ulicy czy bulwaru Szewczenki. Popiersie Tarasa Szewczenki jest na podwórku większości szkół. Jednak ten szewczenkowski ruch oświeceniowy często przypomina piękne opakowanie wewnętrznej ubóstwa większości z nas. Bardzo ciekawie byłoby zobaczyć naszego geniusza narodowego w dzisiejszej Ukrainie. Mało prawdopodobne jest to, że pochwaliliby istniejące bałwochwalstwo, ponieważ w bujnych, wspaniałych formach zachowania pamięci o Poecie są ukryte poniżenie i lęk.

Niezwykle bogate w talenty proste ukraińskie dziecko z ubogiej niewolniczej rodziny, które przyszło na świat prawie 200 lat temu, bez wątpienia odmieniło świat. Tacy ludzie są dani przez Wszechmogącego jako krajowy prototyp Zbawiciela dla każdego wielkiego państwa, któremu brakuje odwagi, aby podnieść się z kolan. I dlatego, żeby poprowadzić za sobą miliony, nie potrzebują ani broni, ani wojska. Moc słowa, zdolność odnalezienia drogi do ludzkiego serca, są o wiele ważniejsze dla naszego świata.

Kiedy zastanawiam się nad geniuszem Tarasa, zawsze staje mi w pamięci postać mego dziadka i innych starszych ludzi, którzy, mając za sobą skąpe kilka klas szkoły polskiej, recytowali całego „Kobziarza” z pamięci. Nie na pokaz, w swoich małych wiejskich mieszkaniach wystawiali tę książkę na półkę obok Pisma Świętego. Ich zranione dusze leczyło nie tylko Słowo Boże, lecz także Słowo Szewczenki. Podobnie jak Biblia nauczała ich miłować ludzi, tak też „Kobziarz” uczył miłować Ukrainę. Patriotyzm oparty na miłości czyni człowieka nieprzeciętnym, duchowo bogatym i niepokonanym w codziennych troskach i najazdach.

Wielcy ludzie staną się naprawdę wielkimi dopiero wtedy, gdy ich słowo pozostanie ważnym dla społeczeństwa. Słowo Szewczenki dla Ukraińców, podobnie jak słowo Mickiewicza dla Polaków, Kupały dla Białorusinów, Puszkina dla Rosjan, dotychczas żyje i nie traci swej ważności, jak dziesiątki i setki lat przed tym.

„Kobziarz” Szewczenki już 170 lat z rzędu żyje wśród ludności, nie tylko ukraińskiej, ponieważ został przetłumaczony na dziesiątki języków świata. Bez względu na tak dużą liczbę lat, księga ta dzisiaj jest łatwa w czytaniu, zawarte w niej apele są nadal popularne, a problemy – nie rozwiązane. W 19-tym roku niepodległości naszego państwa dalej czujemy się podległymi, a niektórzy z nas zachowują się wręcz jak niewolnicy. Ekonomiczne, polityczne, ideologiczne, kulturowe katastrofy rozdzielają nasz kraj na kawałki, a wyraz Szewczenki „między Moskwą a Warszawą” nadal pozostaje naszym zewnętrznym ukierunkowaniem.

W Dni Szewczenkowskie chcę zachęcić wszystkich Ukraińców żeby nie bić się w piersi na placach, gdzie postawiono pomniki Kobziarza, ale zabrać się do ponownej lektury wielkich dzieł geniusza, który uwolnił przez swój talent nie tylko siebie samego. Przeczytane wersety nie dotrą do wnętrza tylko psychicznie poszkodowanego.

Wiktor JARUCZYK

художника і невтомного патріота... Тож часто у свідомості колишніх учнів, а нині дорослих людей, образ Кобзаря далеко не великий. Тому немає нічого дивного, що в українській культурі з'являються такі постаті як Олесь Бузина, а „бузинявщина” усе більше прогресує в благодатно підготовлених до цього серцях українців.

Про Тараса Шевченка на сьогодні написано десятки книг, знято чимало фільмів, намальовано сотні картин. Іменем Кобзаря названі інститути, університети, товариства, організації. На території України важко знайти місто, де не було б вулиці чи бульвару Шевченка. Погруддя Тараса Григоровича стоїть у більшості шкіл. Та весь цей просвітницький, прошевченківський рух більше нагадує гарну обгортку до нічого і бідного внутрішнього світу більшості з нас. Цікаво було б нині побачити нашого народного генія у сьогоdnішній Україні. Навряд чи він би схвалив це ідолопоклонництво, яке ховає за своїми пишними, помпезними формами нищу гідність і страх.

Неймовірно багата на таланти проста українська дитина із бідної кріпацької сім'ї, що з'явилася на світ майже дві сотні років тому, безсумнівно, змінила світ. Такі люди посилаються Всевишнім як національний прототип Спасителя для кожної великої держави, якій бракує духу аби піднятися із колін. Причому для того, щоб підняти мільйони, їм не потрібно ані зброї, ані армій. Сила слова, вміння знайти дорогу до людського серця, значить у нашому світі набагато більше.

Коли думаю про генія Тараса, то завжди згадую свого вже покійного дідуся та інших старших людей, котрі, маючи скупу шкільну освіту – кілька класів польської школи, знали напам'ять „Кобзар”. Вони недаремно у своїх скромних сільських оселях ставили цю велику книгу на полицю поряд із Біблією. Рани у їхніх душах гоїли однаково успішно як слово Боже, так і слово Шевченкове. Якщо Святе писмо допомагало полюбити людей, то „Кобзар” допомагав полюбити Україну. Патріотизм, помножений на любов, зробить людину неординарною, багатою духовно і незламною від щоденних бід та нашестя.

Великі люди будуть дійсно великими лише тоді, коли їхнє слово залишатиметься актуальним для людей. Шевченкове слово, як і слово Міцкевича для поляка, Купали для білоруса, Пушкіна для росіянина досі живе та важливе як і десяти, сотні років назад.

Шевченківський „Кобзар” вже 170-й рік живе серед українців і не тільки, оскільки перекладений десятками мов світу. Незважаючи на чималі літа, ця книга досі читається легко, а заклики у ній залишаються популярними, проблеми ж – не вирішеними. Хоч іде 19-й рік української незалежності, проте ми досі чуюмося підлеглими, а дехто навіть рабами. Економічні, політичні, ідеологічні, культурні катаклізми роздирають нашу країну на шматки, а Шевченкове „між Москвою та Варшавою” – продовжує бути нашим зовнішнім національним полівектором.

У Шевченкові дні хочеться закликати усіх українців не бити себе в груди на майданах поряд із Кобзаревими постаментами, а взяти до рук твори нашого великого генія, котрий розкріпачив своїм талантом не лише себе. Прочитані рядки не заставлять задуматися хіба що духовно нищого.

Віктор ЯРУЧИК

Щороку початок березня практично у кожного українця асоціюється із початком весни, святом 8 березня, а ще – шевченківськими днями.

Щоправда, масова шевченкізація останнім часом подекуди доходить до абсурду. Для більшості наших земляків геній великого Кобзаря зводиться до шаблонного цитування декотрих його поезій, вішання портрету із вусатим дідусям на стінах кабінетів і шкільних кімнат, а ще – до щорічного покладання квітів із вінками до пам'ятників і постаментів. Невже тільки таким ми повинні бачити нашого великого письменника і національного героя?

Вивченню творчості Тараса Шевченка у шкільній програмі відводиться чимало часу, проте далеко не кожен вчитель у змозі розкрити своїм учням справжній талант письменника,

Оczekiwanie na cud

4 marca w Wołyńskiej Obwodowej Bibliotece dla Młodzieży została otwarta wystawa obrazów Łarisy Niżehorodcewoji „W oczekiwaniu na cud”.

Łarisa Niżehorodcewa jest anglistką, naukowcem, wykładowcą i wicerektorem ds. kontaktów międzynarodowych Łuckiego Uniwersytetu Humanistycznego. Swoje obrazy przedstawiała publicznie po raz pierwszy. Jak twierdzi sama malarka, jej artystyczny dorobek jest sposobem przedstawiania na płótnie swoich emocji i przeżyć, i artystycznym skutkiem terapii, bo właś-

nie w ten sposób leczyła zламанą dwa lata temu rękę. Co z tego wyszło, mogli zobaczyć wszyscy obecni na wystawie – rodzina, koledzy, przyjaciele, studenci i dziennikarze.

Na wystawie, która została poświęcona Międzynarodowemu Dniu Kobiet, można było zobaczyć 55 prac malarki oraz kalendarze z reprodukcjami jej obrazów.

MW

Передчуття дива

4 березня у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва відбулося відкриття виставки художніх робіт Лариси Ніжегородцевої „У передчутті дива”.

Лариса Ніжегородцева – знавець англійської мови, науковець, викладач та проректор з міжнародних зв'язків Луцького гуманітарного університету. Свої картини вона вперше представила публічно. Як стверджує сама художниця, її художній доробок – це спосіб представити на полотні свої емоції та переживання та наслідок

чином вона лікувала зламану два роки тому руку. Що з того вийшло, могли побачити усі присутні на виставці – рідні, колеги, друзі, студенти та журналісти.

На виставці, яка, до речі, присвячена Міжнародному жіночому дню, можна було побачити 55 робіт художниці її календарі з репродукціями її картин.

MW

Україна: місія jest możliwa?

1 marca w Wołyńskim Obwodowym Muzeum Krajoznawczym została otwarta dokumentalna wystawa "NATO: misja dla wolności i demokracji". W otwarciu wystawy uczestniczyli Konsul Generalny RP w Łucku, przedstawiciele władz obwodowych i uczelni wyższych, studenci oraz dziennikarze.

Wszyscy przemawiający mieli podobne zdanie o celowości i perspektywach wstąpienia Ukrainy w NATO. Zastępca głowy Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej Swiatosław Krawczuk zauważył, że ekspozycja jest dobrą okazją aby poszerzyć swoją wiedzę o roli i zadaniu Sojuszu Północnoatlantyckiego, co pomoże Ukrainie na drodze do integracji z europejskim kolektywnym systemem bezpieczeństwa. Kierownik Wołyńskiego Centrum Informacyjnego Euroatlantyckiej Integracji Anatolij Łuciuks zaznaczył, że rozpowszechnienie informacji o Sojuszu będzie sprzyjać obaleniu radzieckich stereotypów z czasów Zimnej Wojny.

Wicerektor ds. kontaktów międzynarodowych Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Lesi Ukrainki Sergij Fedoniuk powiedział o rozwoju demokracji i ekonomicznych korzyściach ze wstąpienia do NATO a także zwrócił uwagę na to, że podobne wystawy są kolejnym krokiem do stworzenia sieci informacyjnej ws. integracji europejskiej. Konsul Generalny RP w Łucku Tomasz Janik zaznaczył, że NATO – to sojusz wolnych i demokratycznych państw i dla Ukrainy, która idzie drogą demokracji, wstąpienie do NATO i Unii Europejskiej będzie takim samym uzasadnionym procesem jak i dla Polski. Podobne wystawy są potrzebne, żeby ludzie wiedzieli, na co będą głosować w referendum.

Wystawa daje możliwość zapoznania się z historią utworzenia i rozwoju, programami, zadaniami i osiągnięciami Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Walenty WAKOLUK

Генеральний консул Республіки Польща у Луцьку Томаш Янік та заступник голови облдержадміністрації Святослав Кравчук

Україна: місія можлива?

1 березня у Волинському обласному краєзнавчому музеї відкрилась документальна виставка "NATO: місія заради свободи та демократії". У відкритті виставки взяли участь Генеральний консул РП у Луцьку, представники обласної влади, вищих навчальних закладів, студентство та журналісти.

Виступаючі були однакові щодо доцільності та перспектив вступу України у НАТО. Зокрема, заступник голови облдержадміністрації Святослав Кравчук наголосив, що експонована виставка є чудовою нагодою розширити свої знання про роль і завдання Північноатлантичного Альянсу, допоможе Україні у процесі інтеграції у європейську структуру колективної безпеки. Керівник Волинського інформаційного центру євроатлантичної інтеграції Анатолий Луцьок зазначив, що поширення інформації про Альянс буде сприяти руйнуванню радянських стереотипів часів "холодної війни".

Проректор з міжнародних зв'язків Волинського національного університету імені Лесі Українки Сергій Федонюк розповів про зміцнення демократії та економічних переваги вступу у НАТО, а також наголосив, що такі виставки – це крок до подолання інформаційної стіни у питаннях євроінтеграції. Генеральний консул Польщі у Луцьку Томаш Янік зазначив, що НАТО – це об'єднання вільних та демократичних країн і для України, яка крокує дорогою демократії, входження до Альянсу та Євросоюзу буде таким самим законним процесом, як і для Польщі. Подібні виставки потрібні, щоб люди знали, за що будуть голосувати на референдумі.

Виставка дає можливість ознайомитися з історією створення та розвитком, проблематикою і програмами, завданнями та досягненнями Північноатлантичного Альянсу.

Валентин ВАКОЛЮК

NATO, Ukraina, Polska НАТО, Україна, Польща

Bez wątpienia, losy Ukrainy wpływają na pozycję Polski w Europie. Teza Zbigniewa Brzezińskiego, że niepodległa Ukraina jest gwarancją niepodległości Polski, może stanowić swoistą odpowiedź na pytanie o popieraniu przez Polskę transformacji Ukrainy w przestrzemi bezpieczeństwa międzynarodowego. Dziś Polska i Ukraina są wolnymi i niepodległymi państwami, zdolnymi do dialogu o tym, co dzieli i łączy, o wspólnych dziejach, perspektywach rozwoju i wzajemnego wsparcia w systemie bezpieczeństwa.

Z perspektywy czasu można powiedzieć, że upadek I Rzeczypospolitej rozpoczął się od niezdolności państwa szlacheckiego do uznania, iż jest Rzeczpospolitą trojga, a nie dwójga narodów. Kozacy buntujący się przeciwko swojemu statusowi w Rzeczypospolitej szlacheckiej zwrócili się w stronę Moskwy. Katarzyna II Wielka pozostaje dla obu narodów symbolem utraty niepodległości, braku swobody i likwidacji własnej narodowej tożsamości. To, co działo się w wieku XVII, od ugody perejaśławskiej w 1654 r. będącej aktem przyłączenia Ukrainy do Rosji po unię hadziacką, stało się ponownie w roku 1920. Połączenie polsko-ukraińskich sił wojskowych zawoocowało niedopuszczeniem i wstrzymaniem dalszego infekowania krajów europejskich komunistyczną ideologią. Skłócone i niezdołne do zgodnego działania elity ukraińskie i bierność społeczeństwa doprowadziły do obalenia przez bolszewików niepodległego państwa ukraińskiego. W obu wypadkach miało to tragiczne konsekwencje zarówno dla Ukrainy, jak i dla Polski.

W latach międzywojennych dzięki posiadaniu Ukrainy ZSRR mógł prowadzić nieustanną działalność dywersyjną przeciwko Polsce i Rumunii a w końcu razem z Hitlerem ruszyć na podbój Europy.

Od 14 maja 1955 i do 1 lipca 1991 Ukraina, jak i Polska była jednym z ważnych ogniw w systemie bezpieczeństwa Układu Warszawskiego. W odróżnieniu od Polski, Ukraina po uzyska-

niu pełnej suwerenności nie dokonała szybkiej transformacji w sferze bezpieczeństwa. Większość Polaków i wszystkie ugrupowania polityczne zgadzały się na wejście Polski do NATO. Natomiast Ukraina nie przeprowadziła fundamentalnej zmiany politycznej, reformy wojska, policji i służb specjalnych. Promocja idei sojuszu północnoatlantyckiego w Ukrainie jest realizowana anemicznie i bez kreatywności. Dlatego decyzja zmiany kursu w systemie bezpieczeństwa jest ciągle związana z kompromisem politycznie-społecznym.

Jak wynika z sondaży, zwłaszcza we wschodnich - rosyjskojęzycznych i rusofilskich - rejonach kraju większa część ludności Ukrainy mentalnie przywiązana jest do ideologii „Zimnej Wojny”, sprzeciwia się wstąpieniu do NATO. Rosja często powołuje się na społeczną dezaprobatę wobec takiej perspektywy zapominając, że to nie ona, ale NATO będzie podejmowała decyzje w sprawie przyjęcia Ukrainy do sojuszu.

Sytuacja z lat 1917 -1920 powtarza się współcześnie. Większość obywateli Ukrainy jest przekonana, że wybór zachodni jest wyborem historycznie uzasadnionym, dającym szansę na lepszą przyszłość. Przyłączenie Ukrainy do europejskiego systemu bezpieczeństwa jest czarnym snem współczesnych imperialistów w Moskwie. Rosyjscy politolodzy i politycy nieustannie twierdzą, iż Rosja nigdy nie zrezygnuje z

wpływów na Ukrainie, a flota rosyjska pozostanie na Krymie przez najbliższe sto lat. Dla Zachodu, pozostawienie Ukrainy samej sobie i dogadanie się z Rosją byłoby polityką samobójczą.

Wydaje się, że w polskiej polityce zagranicznej wobec Ukrainy trzeba nastawić się na koncepcję

długiego marszu. Wykorzystując Partnerstwo Wschodnie, Polska powinna wciągać do współpracy z Ukrainą jak największą liczbę państw europejskich, budować współpracę z lokalnymi strukturami i samorządami. Nie inwestować w zdemoralizowaną i skorumpowaną klasę polityczną, ale aktywniej wspierać pozarządowe struktury społeczne i organizacje polonijne, które będą propagatorami idei bezpieczeństwa europejskiego i swoistym pomostem Ukrainy na zachód. Należy zawsze pamiętać, że ostatecznie los kraju zależy od ukraińskiego narodu, a nie od prezydentów, polityków czy oligarchów.

Walenty DOBOSZ

Безсумнівно, доля України впливає на позицію Польщі в Європі. Теза Збігнева Бжезінського про те, що незалежна Україна – гарантія незалежності Польщі, може бути своєрідною відповіддю на питання про підтримку Польщею трансформації України у сфері міжнародної безпеки. Сьогодні Польща і Україна – вільні і незалежні держави, які здатні до діалогу про те, що ділить і об'єднує, про спільну історію, перспективи розвитку і взаємної підтримки в системі безпеки.

З перспективи часу можна сказати, що розпад І Речі Посполитої розпочався тому, що держава шляхтичів була нездатна визнати, що вона – Річ Посполита трьох, а не двох народів. Козаки, які виступали проти свого статусу в шляхетській Речі Поспо-

літій, повернулися у бік Москви. Катерина II залишається для обох народів символом втрати незалежності, відсутності свободи і ліквідації власної національної ідентичності. Те, що відбувалося у XVII столітті, від Переяславської угоди в 1654 році – акту приєднання України до Росії, до Галяцької угоди, повторилося знову в 1920 році. Внаслідок об'єднання польсько-українських військових сил було призупинено подальше інфікування європейських країн комуністичною ідеологією. Роз'єднана і нездатна до узгодженої діяльності українська еліта, а також пасивність суспільства призвели до появи більшовицької незалежної української держави. В обох випадках наслідки

були трагічними однаково як для України, так і для Польщі. У міжвоєнні роки СРСР, завдяки тому, що володів Україною, міг проводити постійну диверсійну діяльність проти Польщі та Румунії, а потім разом з Гітлером вирушити на завоювання Європи.

Від 14 травня 1955 і до 1 липня 1991 Україна, як і Польща, була однією з важливих складових у системі безпеки Варшавського договору. На відміну від Польщі, Україна після отримання повного суверенітету не зробила швидкої трансформації у сфері безпеки. Більшість поляків і всі політичні угруповання погоджувалися на вступ Польщі до НАТО. Натомість в Україні не відбулися фундаментальні політичні зміни, реформи війська, міліції та спецслужб. Промоція ідеї Північноатлантичного союзу в Україні реалізовується анемічно і без креативу. Тому рішення про зміну курсу в системі безпеки постійно пов'язане із суспільно-політичним компромісом.

Як показують дослідження, особливо в східних, російськомовних і русофільських, регіонах країни більша частина населення України ментально прив'язана до ідеології Холодної війни і виступає проти вступу до НАТО. Росія часто посилається на суспільне несприйняття такої перспективи, забуваючи, що це не вона, а НАТО прийматиме рішення у справі вступу України до союзу.

Ситуація, яка була у 1917-1920 роках, сьогодні повторюється. Громадяни України усе частіше переконуються, що західний вибір – вибір історично обґрунтований, який дає шанси на краще майбутнє. Приєднання України до європейської системи безпеки – це чорний сон сучасних імперіалістів у Москві. Російські політологи і політики не втомлюються стверджувати, що Росія ніколи не відмовиться від впливу в Україні, а російський флот залишатиметься в Криму протягом найближчих ста років. Для Заходу була б самобвливою політика, яка б передбачала залишити Україну наодинці і домовитися з Росією.

Здається, що в польській закордонній політиці по відношенню до України потрібно налаштуватися на концепцію довгого маршу. Використовуючи Східне партнерство, Польща повинна заохочувати до співпраці з Україною якнайбільше європейських держав, будувати співпрацю з органами місцевого самоврядування. Не інвестувати в здеморалізований і корумпований політичний клас, а активніше підтримувати неурядові громадські структури і полонійні організації, які пропагуватимуть ідею європейської безпеки і будуть для України своєрідним мостом на захід. Потрібно завжди пам'ятати, що доля країни залежить від українського народу, а не від президентів, політиків чи олігархів.

Валентин ДОБОШ

Рівне: Календарium życia polonijnego

14 lutego 2010 roku w sali Towarzystwa Kultury Polskiej miały miejsce Zapusty Staropolskie dla dzieci – bal kostiumowy. Królowały stroje magnackie i szlacheckie, ale pojawił się też ultranowoczesny Superman. Dzieci tradycyjnie rozpoczęły polonezem, by potem bawić się przy nutach mazura, tańców kurpiowskich i sądeckich. Nie spodzianką był taniec sąsiadów zza granicy – mołdawska hora, której kroków uczyli się wspólnie rodzice i dzieci. Wieczór uprzyjemnił pyszny stół, na którym pojawiły się przyrządzone według staropolskich receptur pączki i faworki.

W ostatnich dniach lutego Towarzystwo Kultury Polskiej nawiązało kontakt z członkami Rodziny Katyńskiej w mieście Lublin. Kilka osób udzieliło wywiadów oraz zaprezentowało materiały historyczne (m. in. oryginały listów pisanych przez ich ojców ze Starobielska) do przygotowywanego wieczoru pod tytułem „Naród, który traci pamięć, traci sumienie – w siedemdziesiątą rocznicę zbrodni katyńskiej”. Kolejne spotkanie z członkami Rodzin Katyńskich jest planowane na pierwszą połowę kwietnia.

1 marca jest obchodzony w Polsce jako Dzień Żołnierzy Polskiego Antykomunistycznego Podziemia Niepodległościowego. W Równem, w polskiej kwaterze wojskowej złożono symboliczną wianeczek kwiatów i zapalono znicze oraz chwilą modlitwy

uczczono pamięć poległych i pomordowanych żołnierzy polskich, walczących w latach 1944 – 1963 o niepodległość z okupantem sowieckim w strukturach Polskiego Podziemia Niepodległościowego.

6 marca miało miejsce pierwsze, organizacyjne spotkanie teatryku dziecięcego, rozporządzającego działalnością przy Towarzystwie Kultury Polskiej w Równem.

14 marca 2010 roku w sali biblioteki parafialnej przy kościele pw. Św. Piotra i Pawła, ul. Soborna 213 o godz. 18:00 będzie miała miejsce projekcja filmu Quo vadis w reżyserii Jerzego Kawalerowicza. Przed projekcją zostanie wygłoszone krótkie wprowadzenie do filmu – ogólne nakreślenie przez prowadzącego spotkanie sylwetek, najważniejszych wątków i tła historycznego książki i filmu. Po filmie forum dyskusyjne na temat: Uniwersum przesłania powieści Sienkiewicza i jej wersji filmowej.

Projekcja otwiera cykl spotkań „Wieczór z filmem polskim”, mających na celu propagowanie polskiej kinematografii oraz uwrażliwienie na poruszane w niej tematy, często związane ściśle z polską historią, kulturą i tradycją.

Trwają prace nad zbieraniem materiałów (anegdot, żartów, zabawnych sytuacji, zwyczajów itp.) do książki Wołyń się śmieje. Zanim zaszło słońce – wspomnienia Polaków urodzonych na Wołyniu w czasach II Rzeczypospolitej Polski. Wszystkich za-

interesowanych, z którymi można będzie przeprowadzić wywiad lub które znają takie osoby, prosimy o kontakt:

Justyna Jancz, ul. Dundyca
 2/20 m. 36, Równe 33022
 tel. 097 25 28 450
 lub Parafia Św. Piotra i Pawła,
 ul. Soborna 213, Równe 33022
 tel. 096 67 66 149 /siostra
 Mateusza

Trwają przygotowania do obchodów Roku Chopinowskiego w Równem. Na dziś wiadomo już, że koncert, do którego przygotowują się artyści, odbędzie się w sali koncertowej Wyższej Uczelni Muzycznej najprawdopodobniej w drugiej połowie maja. Rozmowy na ten temat z dyrektorem uczelni jeszcze trwają. Głównymi organizatorami są Wyższa Uczelnia Muzyczna w Równem i Towarzystwo Kultury Polskiej im. Wł. St. Reymonta.

Justyna JANCZ

Рівне: Календар полонійного життя

оригінали листів, написаних їх батьками із Старобільська) на підготовленому вечорі під назвою “Народ, який втрачає пам’ять, втрачає совість – до сімдесятиріччя масового вбивства у Катині”. Наступна зустріч з членами Катинської Родини запланована на першу половину квітня.

1 березня у Польщі святкують День борців польського антикомуністичного підпілля за незалежність. У Рівному біля польського військового штабу відбулося покладання квітів, під час якого запалили свічі пам’яті, вшанувавши хвилиною мовчання загиблих і вбитих польських борців за незалежність, котрі воювали з радянським окупантом в 1944-1963 рр. у складі Польської підпільної організації боротьби за незалежність.

6 березня відбулася перша організаційна зустріч дитячого театру, створеного при Товаристві польської культури у Рівному.

14 березня 2010 року у приміщенні парафіяльної бібліотеки костелу св. Петра і Павла, вул. Соборна, 213, о 18.00 год. відбувся перегляд фільму “Quo vadis” режисера Єжи Кавалеровича. У короткій передмові до фільму було охарактеризовано головних героїв, основні сюжетні лінії та історичне підґрунтя книжки, на основі якої і по-

ставлений фільм. Після фільму відбувся диспут на тему “Універсальність послання роману Сенкевича і його екранізованої версії”. Перегляд розпочав цикл зустрічей “Вечір з польським фільмом”, мета якого – ознайомлення з польським кінематографом і піднятою в ньому проблематикою, тісно пов’язаною з польською культурою, історією та традиціями.

Продовжується збір матеріалів (анекдотів, жартів, дотепних ситуацій, звичаїв і т.п.) до книжки “Волинь сміється. Перед заходом сонця – спогади поляків, народжених на Волині в часи II Речі Посполитої”. Усіх зацікавлених осіб, які хотіли б дати інтерв’ю, та всіх, хто знайомий з такими людьми, просимо звертатися за адресою:

Юстина Янч, вул. Дundyca,
 2/20, кв. 36, Рівне 33022
 тел. 097 25 28 450
 або Парафія св. Петра і
 Павла, вул. Соборна, 213, Рівне
 33022
 тел. 096 67 66 149 /сестра
 Матеуша

Ведеться підготовка до святкування Року Шопена у Рівному. Уже відомо, що святковий концерт відбудеться в концертному залі музичного коледжу у другій половині травня. На цю тему ведуться перемовини з директором музичного вишу. Головними організаторами святкувань: Рівненський музичний коледж і Товариство польської культури ім. Владислава Реймонта.

Юстина ЯНЧ

Прегляд фільмів “Прzeciąg Wschodni” w Lublinie

Тегорoczna група Stypendystów Programu im. Lane’a Kirklanda przyniosła mieszkańcom Lublina powiew innych kultur oraz historii wraz z filmami zaprezentowanymi w dniach 23-24 lutego.

Прегляд фільмів згromadził około 100 osób zainteresowanych tym wydarzeniem. Stypendyści przedstawili filmy z Ukrainy („Zagubiony List”), Białorusi („Tutejsi”), Armenii („Gniazdo Skowronka”) oraz Kazachstanu („Tulipan”). To wydarzenie było wspólnym projektem stypendystów finansowanym przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności i współorganizowanym w ramach projektu Stowarzyszenia „Szkoły Liderów” i Europejskiego Domu Spotkań Fundacji „Nowy Staw” w Lublinie. Filmy prezentowały historię, tradycje oraz ludzi z krajów pochodzenia stypendystów. Atmosfera preglądu sprzyjała wzajemnemu poznawaniu się. Stypendystom udało się nawiązać bliższe kontakty z mieszkańcami Lublina a widzom poszerzyć swoją wiedzę o innych krajach.

Stypendyści z Ukrainy przedstawili 79 minutowy film „Zagubiony list” reżysera Borysa Iwczenka. Film ten powstał w 1972 r. w studio filmowym im. Dowżenki, jednak jego dystrybucja i projekcja były zakazane z powodu „zawartych w nim treści nacjonalistycznych”. Dopiero po upadku Związku Radzieckiego film pojawił się na ekranach i od razu otrzymał nagrodę na festiwalu filmowym w Bangkoku. W tej komedii główny bohater - kozak Wasyl razem z kolegą Andrzejem, wybrali się z listem hetmańskim do Królowej do Petersburga. Wracając do swej „Dzikanki”, borykają się oni z wieloma przygodami, trafiając nawet na jakiś czas do piekła. Reżyser filmu pogłębił postać Wasyla, nadając mu pozytywne cechy ukraińskiego bohatera ludowego. Film przybliżył widzom dawne życie na Ukrainie oraz sposób myślenia człowieka i jego otoczenia z ówczesnych czasów. Mieszkańcy Lublina pozytywnie przyjęli film ukazujący obraz ukraińskiej kultury oraz dawnych tradycji narodu. Przez stroje ludowe, ukraiński humor oraz naturalizm i obraz przyrody Ukrainy udało się przekazać widzom niemal namacalne, odczuwalne życie ukraińskie XVII-XVIII wieku. W opinii widzów film był bardzo intrygujący i pouczający. Widzowie mieli okazję zobaczyć

stary ukraiński film, który rzadko można obejrzeć poza granicami Ukrainy.

Projekt preglądu filmów „Przeciąg Wschodni” realizowany przez grupę lubelską stypendystów Programu im. Lane’a Kirklanda ma na celu kształtowanie wśród mieszkańców miasta Lublin pozytywnego obrazu krajów, z których pochodzą stypendyści Programu. Realizacja projektu była koordynowana przez Polskie Stowarzyszenie „Szkoły Liderów”, którego misją jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz współpracy międzynarodowej w Polsce.

Tegoroczna grupa stypendystów w Lublinie liczy 10 osób, w tym 4 osoby z Ukrainy (Łuck, Lwów, Równe i Mikołajów), 4 osoby z Białorusi, po jednej osobie z Armenii i Kazachstanu. Głównym celem Programu jest nabycie wiedzy w zakresie europejskich doświadczeń w obszarze transformacji systemowej w ramach dwusemestralnych studiów przy Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS), które są połączone z kilkutygodniowym stażem zawodowym w instytucjach państwowych oraz przedsiębiorstwach.

Zwracamy uwagę czytelników, że podobne projekty będą także realizowane w innych miastach afiliacji stypendystów Programu im. Lane’a Kirklanda. W Warszawie dla przykładu zostanie wydany informator o stypendystach i krajach ich pochodzenia, we Wrocławiu i Poznaniu stypendyści przedstawiają prezentacje o swoich krajach razem z degustacją tradycyjnych potraw regionalnych. Miasto Kraków wspiera tegoroczną grupę w organizacji wystawy fotograficznej. Z punktu widzenia organizatorów przedsięwzięcia tego rodzaju nie tylko poszerzają wiedzę o krajach pochodzenia stypendystów, ale także pomagają grupie stypendystów zdobyć pozytywne doświadczenia podczas przebywania w Polsce.

Szczegółowe informacje o preglądzie filmów można znaleźć na www.eastwindfest.pl.

Tetiana SEMENIUK

Прегляд фільмів “Східний Протяг” у Любліні

Вітер інших культур та історії крізь призму фільмів представила 23-24 лютого жителям Любліна цьогорічна група стипендістів програми ім. Лейна Кіркланда.

Прегляд фільмів зацікавив близько сотні глядачів. Стипендісти показали фільми з України (“Пропала грамота”), Білорусі (“Тутейші”), Вірменії (“Гніздо жайворонка”), Казахстану (“Тюльпан”). Подія стала спільним проектом стипендістів, фінансованим Польсько-Американською Організацією Свободи при організаційно-підготовчій допомозі Товариства Школи Лідерів і Європейського Дому Зустрічей Фундації Новий Став у Любліні. Фільми представили глядачеві історію, традиції, цікавих людей тих країн, з яких приїхали стипендісти. Гарний настрій, щира та відверта атмосфера панували під час preglądu фільмів. Стипендістам вдалося ще ближче познайомитись із мешканцями Любліна і поширити серед них інформацію про свої країни.

Стипендісти з України представили 79-ти хвилинний фільм “Пропала грамота” режисера Бориса Івченка. Фільм був знятий у 1972 році на кіностудії ім. О. Довженка, проте його розповсюдження та показ були заборонені з огляду на “присутній у ньому націоналістичний зміст”. Лише після розпаду Радянського Союзу фільм з’явився на екрані і відразу ж отримав нагороду на кінофестивалі в Бангкоку. Головний герой комедії козак Василь разом з Андрієм збираються до Петербурга, з гетьманською грамотою до королеви. Дорогою додому в Диканьку на долю головних героїв випадає чимало пригод, навіть у певний момент вони перебувають у пеклі, яке автори фільму представили як тогочасну реальність. Режисер фільму глибоко передав образ Василя, наділяючи його позитивними рисами українського народного героя. Фільм наблизив глядачів до давнього життя в Україні, а також тогочасного способу мислення людини і її оточення. Жителі Любліна позитивно сприйняли фільм, який відобразив українську культуру та давні народні традиції. За допомогою народних костюмів, українського гумору, натуралізму та образу природи українського краю авторам фільму та його героям вдалося відтворити українське життя XVII-XVIII ст. На думку глядачів,

фільм був дуже інтригуючий та повчальний, адже вони мали можливість preglанути старий український фільм, який важко знайти поза межами України.

Проект preglądu фільмів “Східний Протяг”, реалізований люблінською групою стипендістів Програми ім. Лейна Кіркланда, має на меті формування у мешканців міста Люблін позитивного образу країн, з яких походять стипендісти Програми. Реалізація проекту координувалася Польським Товариством “Школи Лідерів”, завдання якого – підтримка розвитку громадянського суспільства та міжнародної співпраці в Польщі.

Цьогорічна група стипендістів в Любліні нараховує 10 осіб, з яких 4 особи з України (Луцьк, Львів, Рівне та Миколаїв), 4 особи з Білорусі, і по одному представнику з Вірменії та Казахстану. Головна мета Програми – здобуття європейського досвіду в галузі системної трансформації в рамках навчання протягом двох семестрів в Університеті ім. Марії Кюрі-Скłodовської та 2-4-тижневого стажування в державних інституціях і на підприємствах.

Звертаємо увагу читачів на те, що подібні проекти будуть реалізовуватися також і в інших містах перебування стипендістів Програми ім. Лейна Кіркланда. У Варшаві, наприклад, буде виданий інформатор про стипендістів та їхні країни, у Вроцлаві і Познані стипендісти влаштують презентацію своїх країн разом із дегустацією традиційних регіональних страв. Місто Краків сприяє цьогорічній групі в організації фотоконтакти. З точки зору організаторів, заходи такого типу не лише поширюють знання про країни походження стипендістів, але також допомагають групі стипендістів здобувати позитивний досвід під час перебування в Польщі, сприяючи налагодженню спілкування та співпраці з мешканцями цієї країни.

Детальну інформацію про pregląd фільмів можна знайти на www.eastwindfest.pl

Тетяна СЕМЕНЮК

1 березня – День борців антикомуністичного підпілля за незалежність

1 marca – Dzień Żołnierza Antykomunistycznego Podziemia Niepodległościowego

Rota przedwojennej przysięgi Wojska Polskiego: „Przysięgam Panu Bogu Wszemogącemu, w Trójcy Świętej jednemu, być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej Polskiej, chorągwi wojskowych nigdy nie odstąpić, stać na straży konstytucji i honoru żołnierza polskiego, prawu i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej być uległym, rozkazy dowódców i przełożonych wiernie wykonywać, tajemnic wojskowych strzec, za sprawę Ojczyzny mej walczyć do ostatniego tchu w piersiach i tak postępować, abym mógł żyć i umierać jak prawy żołnierz polski. Tak mi dopomóż Bóg i święta Syna Jego męka. Amen.”

Wierni tej przysiędze żołnierze Polskiego Podziemnego Państwa, którego struktury zaistniały już 27. września 1939 roku w Warszawie, nie złożyli broni po odejściu z Polski okupanta hitlerowskiego. Rozkaz rozwiązania Armii Krajowej z 19. stycznia 1945 roku (rozkaz znany jest też jako Testament Rzeczypospolitej) brzmiał:

Postępująca szybko ofensywa sowiecka doprowadzić może do zajęcia w krótkim czasie całej Polski przez Armię Czerwoną. Nie jest to jednak zwycięstwo w służebnej sprawie, o którą walczyliśmy od 1939 roku. W istocie bowiem, mimo stworzonych pozorów wolności, oznacza to zmianę jednej okupacji na drugą [...] Żołnierze! Od pierwszego września 1939 roku Naród Polski prowadzi ciężką i ofiarną walkę o jedną sprawę, dla której warto żyć i umierać – swą wolność i wolność człowieka w niepodległym państwie. Polska, według rosyjskiej recepty, nie jest tą Polską, o którą bijemy się szósty rok z Niemcami; dla której popłynęło morze krwi polskiej i przecierpiano ogrom męki i zniszczenie kraju. Walki z Sowietami nie chcemy prowadzić, ale nigdy nie zgodzimy się na inne życie, jak tylko w całkowicie suwerennym, niepodległym i sprawiedliwie zarządzanym społeczeństwie polskim. [...] Żołnierze Armii Krajowej! Daję Wam ostatni rozkaz: dalszą swą pracę i działalność prowadźcie w duchu odzyskania pełnej niepodległości państwa i ochrony ludności polskiej przed zagładą. [...] W przekonaniu, że rozkaz ten spełnicie [...] z upoważnienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej [na uchodźstwie – JJ], zwalniam Was z przysięgi i rozwiązuję szeregi Armii Krajowej. W imieniu służby dziękuję Wam za dotychczasową ofiarną pracę. Wierz głęboko, że zwycięży nasza święta sprawa, że spotkamy się w prawdziwie wolnej i demokratycznej Polsce. Niech żyje wolna, niepodległa, szczęśliwa Polska! /dowódca Sił Zbrojnych w Kraju gen. bryg. Leopold Okulicki „Niedźwiadek”.

Armia Czerwona, wkraczając na ziemie polskie w styczniu 1944 roku, wniosła Polakom wyzwolenie od faszyzmu, ale wlokła też ze sobą „czerwoną zarazę” – komunizm w wydaniu stalinowskiego terroru. Oddziały Polskiego Państwa Podziemnego – dysponujące czwartą co do wielkości armią w Europie, wyzwalały równoległe z czerwonoarmistami ziemie polskie, były przez Sowietów rozbrajane – a ich żołnierze i oficerowie byli rozstrzelani albo zsyłani do łagrów. Więzienia Urzędu Bezpieczeństwa, którym do połowy lat pięćdziesiątych naprawę kierowało NKWD, wypełniły się 150.000 „wrogów ludu”, nazywanych przez komunistyczną propagandę „bandytami”, „zapłutymi karłami reakcji”, „zdrajcami” czy „faszystowskim podziemiem”. Więźniami

zbrodniczego systemu byli przedstawiciele inteligencji, duchowieństwa oraz działacze Podziemnego Państwa Polskiego. Celem komunistów było wyniszczenie najbardziej żywotnej części narodu – ideowo nastawionych środowisk niepodległościowych a po ich fizycznej eliminacji lub skazaniu na banicję społeczną ustanowienie swojej władzy. Twórcy nowego systemu natrafili na opór dawnych żołnierzy, wywodzących się głównie z kregów Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych. Żołnierze ci, kierowani przez wyszkoloną kadry oficerską, tak jak przez sześć lat wojny walczyli w dywersji przeciwko hitlerowcom, tak i teraz stawili czoła nowemu reżimowi – tym razem sowieckiemu. Regularna armia polska – schodząc po raz drugi do podziemia – po ustanowieniu tzw. „porządku jałtańskiego”, podjęła walkę z drugim okupantem i rodzimymi kolaborantami, przetrzymującymi w więzieniach, skazującymi na śmierć i bestialsko katującymi nieposłusznego ideowo element polskiego społeczeństwa. Armia ta, podzielona na wiele małych oddziałów stoczyła wiele bitew z Korpusem Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Milicją Obywatelską i NKWD. W więzieniach osadzono i stracono tysiące oficerów i szeregowych żołnierzy, nie zgadzających się na sowieckie porządki lub broniących przed sowieckimi pacyfikacjami polskie wsie, szczególnie te na wschodzie kraju. W 1963 roku w województwie lubelskim zginął w obławie Józef Franczak – poszukiwany listem gończym przez władze komunistycznej Polski były AK-owiec. Ukrywał się z bronią w ręku 24 lata. Był ostatnim żołnierzem antykomunistycznego podziemia.

Od tamtych wydarzeń mija pół wieku, ale świadomość wielu Polaków nadal przesłonięta jest żelazną kurtyną milczenia na ten temat, całkowicie niewiedzą lub kirem zapomnienia. Często spotkać się można z fałszywymi stereotypami – produktami propagandy komunistycznej, która pracowała dziesiątki lat, by żołnierzy Polskiego Podziemia zozydzić moralnie, przypisując im wszelkie zbrodnie, łącznie z kolaborowaniem z Niemcami. Ten haniebny proceder wspierali pseudohistorycy, nazywając ten okres „epoką walki o utrwalenie władzy ludowej”. Dołączali się do tego także artyści, literaci i twórcy filmowi, którzy w swych „dziełach” pokazywali fałszywy obraz historii przelomu lat czterdziestych i pięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Dziś, w wolnej Polsce, zrehabilitowano wszystkich skazanych albo zamordowanych w katowniach Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego żołnierzy Wolnej Polski – jak nazwała ich historia. Obecnie wiele polskich miast wystawia pomniki pamięci pomordowanym, wiele polskich ulic i ośrodków działalności publicznej nosi imię „żołnierzy wykłętych”. O bohaterach takiej miary, jak rotmistrz Witold Pilecki, generał August Fieldorf „Nil”, Hieronim Dekutowski „Zapora” (cichociemny), Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka” i o ich żołnierzach nie wolno nam zapominać, bo – jak powiedział Karol Wojtyła Naród, który nie może nawiązać do dziejów, który nie może wypowiedzieć się zgodnie ze swoją własną duchowością, jest narodem niewolniczym.

Довоєнна присяга Польського війська: „Присягаю Господу Богу Всемогутньому, у Св. Трійці Єдиному, бути вірним моїй Вітчизні, Республіці Польща, ніколи не віддати військових хоругв, стояти на сторожі Конституції і честі польського воїна, підпорядковуватися праву і Президенту Республіки Польща, вірно виконувати накази командирів і начальників, зберігати військові таємниці, відстоювати справи моєї Вітчизни до останнього подиху і всіма своїми вчинками жити та помирати так, як годиться відданому польському солдату. У цьому допоможи мені, Господи, зі святим мучеництвом Твого Сина. Амінь”.

Вірні цій присязі, солдати Польської підпільної держави, структура якої була заснована 27 вересня 1939 року у Варшаві, не склали зброї після відступу Польщі перед гітлерівськими окупантами. У наказі про розпуск Армії Крайової від 9 січня 1945 року (відомому сьогодні як “Заповіт Речі Посполитої”) було сказано:

Наступ радянського війська швидко прогресує і незабаром призведе до захоплення Червоною армією усієї Польщі. Однак це не перемога справедливої справи, за яку ми боролися з 1939 року. За своєю суттю, незважаючи на видимість визволення, це означає заміну однієї окупації іншою. [...] Солдати! З першого вересня 1939 року польський народ веде важку і жертвну боротьбу за єдину справу, за яку варто скласти життя – свою незалежність і свободу людини в незалежній державі. Польща, згідно з російською рецептурою, вже не є тією Польщею, за яку ми боролися протягом шести років з Німеччиною, за яку пролило море польської крові, перенесено безмір страждань і знищення країни. Не маємо наміру боротися з Советами, проте ніколи не погодимося з іншим життям, окрім суверенітету, незалежності і суспільної справедливості польської держави. [...] Солдати Армії Крайової! Віддаю вам останній наказ: подальшу свою працю і діяльність ведіть на благо незалежності держави і збереження польського населення від винищення. [...] Будучи переконаним, що ви виконаєте цей наказ, [...] відповідно до повноважень Президента Республіки Польща [у вигнанні – авт.] звільняю вас від присяги і розпускаю ряди Армії Крайової. Від імені служби дякую вам за попередню жертвність. Беззастережно вірю в те, що переможе наше святе діло, що зустрінемося в справді вільній і демократичній Польщі. Нехай живе вільна, незалежна, щаслива Польща! /Командуючий Збройними Силами Польщі генерал брига. Леопольд Окуліцькі “Ведмедик”.

Червона армія, ступаючи на польську землю в січні 1944 року, несла полякам визволення від фашизму, але принесла теж із собою “червону чуму” – комунізм у вигляді сталінського терору. Філії Польської підпільної держави, яка володіла четвертим за величиною військом у Європі, визволяючи спільно з червоноарміями польську територію, були розброєні Советами, а їх солдатів та офіцерів розстрілювали чи відправляли у табори. У в’язниці Служби Безпеки, якими в дійсності керувало НКВД, було кинуте 150 000 “ворогів народу”, яких комуністичні агітатори називали “банди-

тами”, “висміяними карликами реакції”, “зрадниками” і “фашистським підпіллям”. В’язнями насильницької системи стали представники інтелігенції, духовні особи і діячі Польської підпільної держави. Метою комуністів було знищення найбільш живучої частини народу – ідейно підкованого середовища, яке б боролось за незалежність, а після його фізичного винищення чи вилучення із суспільства встановлення своєї влади. Творці нової системи наткнулися на опір старих солдатів, які належали до Армії Крайової і Національних Збройних Сил. Ці воїни, якими керували вишколені офіцерські кадри, як і в попередні шість років диверсії проти фашистів, боролися проти нового радянського режиму. Діюча Польська армія, вдруге переходячи у підпілля, після проголошення так званого “ялтинського порядку”, піднялася на боротьбу з другим окупантом і вітчизняними колабораціоністами, які сиділи по тюрмах, виносили смертні вирoki і жаливо катували ідейний елемент польського суспільства. Це військо, поділене на численні малі підрозділи, провело чимало битв з Корпусом внутрішньої безпеки, Громадянською міліцією і НКВД. Було кинуте до в’язниць і страчено тисячі офіцерів і рядових солдатів, які не змірилися з радянським режимом і виступали проти винищення польських сіл, особливо на сході країни. У 1963 році під час облоги у Люблінському воєводстві загинув Юзеф Франчак, колишній воїн АК, поданий у розшук комуністичною владою Польщі. Він переховувався зі зброєю в руках 24 роки. Був останнім бійцем антикомуністичного підпілля.

Від тих подій минуло півстоліття, проте тиходість багатьох поляків надалі замкнена за залізною завесою замовчування цієї теми, повним незнанням чи забуттям. Часто маємо справу з фальшивими стереотипами – результатами комуністичної пропаганди, яка працювала десятки років над тим, щоб викликати відразу до воїнів Армії Крайової, яким приписувалися всілякі злочини, а передусім співпрацю з фашистами. Під цією ганебною угодою підписалися також псевдоісторики, назвавши цей період “епохою боротьби за зміцнення народовладдя”. До неї долучилися художники, літератори і творці фільмів, які в своїх “працях” перекручували історію 40-х – 50-х років минулого століття.

На сьогодні у вільній Польщі реабілітовані всі засуджені та замучені у катівнях Служби безпеки борці за незалежність Польщі – так назвала їх історія. Тепер у багатьох польських містах поставлені пам’ятники мученикам, чимало польських вулиць і закладів названо на честь “проклятих воїнів”. Героїв такого рівня, як капітан Вітольд Пілецький, генерал Август Філдорф “Ніл”, Ієронім Декутівський “Гребля” (тихотемний), Зигмунт Шенделяж “Лупашка” та їхні воїни не повинні відійти в забуття, тому що, – як сказав Кароль Войтила, – “народ, який не може ввійти в історію і не здатен проявити свою власну духовність, є народом невірників”.

Justyna JANCZ

Юстина ЯНЧ

Субота, 20 березня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Мультифільм
06.20 Світ православ'я
06.40 Шевченківський вечір. Ми діти твої, Україно!

Україно!
21.00 Новини
21.20 Світ спорту
21.35 Погода
21.40 Фольк-music

06.10 "Літаючий будинок"
07.00 "Без табу з Ольгою Герасим'юк"
07.55 "Світське життя"

06.10 Мультифільм
06.30 "Велика політика з Євгенієм Кисельовим"

13.40 Концерт "Весна у великому місті"
07.40 "Світанки тут тихі"
09.35 Козирне життя

05.35 X/f "Пінокію"
07.05 X/f "Ямакасі"
08.50 M/c "Дональд Дак"

05.10 "Руйнівники міфів"
06.50 X/f "Не клей дурня"

04.55, 07.30 Погода
05.00 Факти
05.30 Автопарк. Парк автомобільного періоду

07.35 Добрі новини
07.40 "Світанки тут тихі"
09.35 Козирне життя

05.10 "Руйнівники міфів"
06.50 X/f "Не клей дурня"

05.10 "Руйнівники міфів"
06.50 X/f "Не клей дурня"

04.55, 07.30 Погода
05.00 Факти
05.30 Автопарк. Парк автомобільного періоду

22.00 "Моя правда. Діма Білан"
23.00 "Зіркове життя. Діти-актори: жертви ранньої слави"

06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 08.20, 11.20, 13.15, 15.20, 17.20, 21.50, 00.20, 03.20, 05.20

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

07.00, 07.20, 07.45, 08.10, 08.30 "Будинок парафіяльного священика"

14.20 "Страва від шефа"
14.40 "Гра долі"
15.30 "Зверни увагу"

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

07.00, 07.20, 07.45, 08.10, 08.30 "Будинок парафіяльного священика"

дорослої людини.
10.30 "Ведмеді нічого не знають"
11.00 "Подорож Маклобіча"

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

07.00, 07.20, 07.45, 08.10, 08.30 "Будинок парафіяльного священика"

Журнал.
11.15 Готує Ева Вахович.
11.45 "Мерлін: Поклик дракона"

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

07.00, 07.20, 07.45, 08.10, 08.30 "Будинок парафіяльного священика"

19.20 Кабаре.
20.00 Вечірка.
21.20 Сем Насери в гостросюжетній комедії "Таксі 4"

06.15 Луна Панорами.
06.45 Для інвалідів.
07.15 "Зоряний пірат"

06.15 Луна Панорами.
06.45 Для інвалідів.
07.15 "Зоряний пірат"

Неділя, 21 березня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Мультифільм "Поганий пес, гарний пес"
06.30 DW. Новини Європи

21.35 Наш футбол
22.30 Погода
22.50 Трійка, Кено, Максима

06.15 "Літаючий будинок"
06.45 Комедія "Усміхнісь, песику!"

04.40 X/f "Карусель 1950"
07.05, 04.50 Д/п "Парк доісторичного періоду"

06.05 X/f "Пінокію-2"
07.45 Церква Христова
08.00 Запитає в доктора

20.00 Фабрика. Суперфінал
22.25 Файна Україна
23.10 Фабрика. Суперфінал.

05.50, 06.50 Погода
05.55 Факти
06.10 "Хартленд". Т/с

23.55 "Герої-2". Т/с
01.45 Інтерактив: Тижневик
02.00 "Ігри патріотів"

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 23.00, 03.00, 05.00

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

21.30 Широсерде знізання. Хрещені батьки
22.20 Футбольний вікенд

06.00, 05.40 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події

нення зграї". Т/с.
22.05 "Люблю тебе, Польше".
23.25 Час спортивно-го вболівальника.

06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсат"

09.00 Тиждень.
09.30 "Чотири танкісти і собака".
10.35 Публіцистична програма.

06.35 Слово на неділю.
06.40 "Як виховати малюка"

PRACA: Łuck. Wołyń. Ukraina. Polska. РОБОТА: Луцьк. Волинь. Україна. Польща

Нововолинський міськрайонний центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
апаратник дозування	935	відсутність алергії на ацетон	лікар-педіатр	992	вища медична освіта	прибиральник службових приміщень	744	проживання м.Сокаль
бармен	744	бар "Леон" (сmt.Жовтневе, вул.Перемоги,23), 9-50-69, 096-726-10-40	манікюрниця	870	робота в 2 зміни, досвід-3 роки	продавець продовольчих товарів	900	маг. "СМАРАГД"
бухгалтер	1112	по реалізації, досвід роботи, знання ПК, програми 1:С, профільна освіта	машиніст мийної установки	744	мийник автотранспорту, можливе працевлаштування інваліда	продавець продовольчих товарів	800	магазин "Продукти" (м-н Шахтарський, 1), тел. 2-39-35
водій автотранспортних засобів	1000	водій автобуса, категорія Д, досвід роботи	Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності	1170	знання ПК, англійської мови, досвід роботи, на час декретної відпустки.	сестра медична	869	без вимог до стажу, на підприємстві медичний стаж не зараховується
водій автотранспортних засобів	2000	наявність категорій ВСІХ (В,С,Д,Е), перевезення вантажів на автомобілі КАМАЗ-5511 (самоскид)	механік	1061	транспортного відділу (організувати роботу транспортної дільниці), базова або повна вища профільна освіта, досвід роботи	слюсар з контрольно-вимірвальних приладів та автоматики (електромеханіка)	950	чоловік до 45 років, базова або повна вища профільна освіта, вміння програмувати і ремонтувати електротехнологічне обладнання, досвід роботи
головний енергетик	2207	гірнична освіта	механік з ремонту устаткування	1265	усування механічних поломок, досвід роботи, чоловік до 45 років	слюсар з механоскладальних робіт	1400	досвід роботи від 3 років, 4 розряд
двірник	869	вул.Луцька, 3, тел.4-69-05	начальник виробництва	1170	вища технічна освіта, знання ПК, англійської мови, досвід роботи, чоловік	слюсар-ремонтник	1065	бажання працювати
економіст	1326	досвід роботи, вік до 40 років, знання ПК	начальник відділу	1769	відділу ветеринарного контролю та якості готової продукції, базова або повна вища ветеринарна освіта, досвід роботи лікарем.	спеціаліст-юрисконсульт	1115	досвід роботи на ПК, вільне володіння державною мовою, на період декретної відпустки
електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	951	ремонт технологічного обладнання, наявність 3 групи допуску з електробезпеки, досвід роботи, чоловік до 45 років, базова вища профільна освіта	оператор котельні	744	газові котли з високим тиском, наявність посвідчення допуску до роботи, досвід роботи, профільна освіта	технолог	1769	технолог харчової промисловості, досвід від 3 років, вища або базова вища профільна освіта
завідувач складу	1260	облік сировини і матеріально-технічних засобів, досвід роботи, вул.Луцька, 3, тел.4-69-05	офіціант	744	бар "Леон" (сmt.Жовтневе, вул.Перемоги,23), 9-50-69, 096-726-10-40	технолог	1300	знання ПК, досвід роботи в хімічних лабораторіях, вища освіта
інженер-електронік	2000	вища освіта, електронні системи	офіціант	744	контактний телефон 0-97-868-07-59, режим роботи бару "Ретро" з 10-24 год.			
кухар	744	контактний телефон 0-97-868-07-59, режим роботи бару "Ретро" з 10-24 год.	перукар (перукар-модельєр)	870	перукарня "Шарм" (вул.Соборна12), т.2-54-07, досвід роботи 2-3 роки			
лікар станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги	992	вища медична освіта						

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Нововолинськ, пров. Поштовий, 1 тел. (0244) 330-42, 321-15

Ковельського міськрайонного центру зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
архітектор	1800	Досвід роботи за фахом. Професіоналізм. Працелюбність, відповідальність. Звертатися за адресою вул.Незалежності, 129	електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	869	БЕЗ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК. Професійність. Добросовісність. Дисциплінованість. Заробітна плата договірна.	модельєр-конструктор	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.
бармен	744	Працювати в ресторани "Поліся" сmt. Голоби, офіціант-бармен. Графік роботи з 11.00 - до 24.00. год по змню. Вмінні працювати., добросовісність.	електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	1100	4.3 група допуску.Працелюбність, прагнення працювати.	офіціант	744	Працювати в кафе "Торнадо" в сmt.Люблинець.Доставка працівника додому. Без особливих вимог.
бармен	750	Професійність, вміння спілкуватися з людьми, охайність. Із досвідом роботи. Працювати кафе "Корона" сmt.Люблинець".Працювати з 11.00 год до 23.00 год. (тиждень через тиждень)	заготівельник продуктів і сировини	900	Обов'язково місце проживання с.Любитів. Бажання працювати.	перукар (перукар-модельєр)	744	Із досвідом роботи за фахом. Знання сучасних перукарських послуг.Добросовісність.Бажання працювати.Звертатись вул.Соборна, 4.Перукарня "Медєя".
бармен	750	Професійність, вміння спілкуватися з людьми, охайність. Із досвідом роботи. Працювати кафе "Корона" сmt.Люблинець".Працювати з 11.00 год до 23.00 год. (тиждень через тиждень)	заготівельник продуктів і сировини	1000	Обов'язково місце проживання с.Жмудче. Бажання працювати. Заготівельник молока.	перукар (перукар-модельєр)	1000	Із досвідом роботи за фахом. Професіоналізм. Звертатись в салон Ювін.
вантажник	1000	РОЗВАНТАЖУВАТИ ТОВАРИ ПРОДОВОЛЬНОЇ СФЕРИ ТА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ. ФІЗИЧНО ЗДОРОВІ.	закрійник	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	прибиральник службових приміщень	744	ІІІ Порядність, добросовісне ставлення до своїх обов'язків.
взуттєвик з індивідуального пошиття взуття	744	ІІІ Заробітна плата залежить від виробітку. Бажання працювати.	закрійник	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	провізор	1450	Працелюбність.Знання фармацевтичної галузі.Згідні на стажування
взуттєвик з ремонту взуття	744	Відповідальність,бажання працювати.Без шкідливих звичок	закрійник	1000	Професіоналізм, відповідальність.Заробітна плата + премія.	слюсар з ремонту автомобілів	750	Бажання працювати.Без шкідливих звичок.
взуттєвик з ремонту взуття	744	Звертатись вул.Володимирська(маг. Салют"). Можливе навчання. Бажання працювати.	кіоскер	744	Працювати 0,75 ставки.Бажання та прагнення працювати.	слюсар з ремонту автомобілів	744	Порядність, працьовитість. Можливе стажування. Звертатись вул.Богуна, 3., моб. 0673329607
водій автотранспортних засобів	1120	Водій ГАЗ - 52, ГАЗ - 53, перевезення вантажів, торгівля по Волинській області	кравець	869	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	телеграфіст	1470	Допуск до роботи після проходження медогляду по професії в залізничному медичному закладі вузлової лікарні ст.Ковель.Додається разовий квиток.
геодезист	1500	Професіоналізм.Відповідальність, добросовісність.Звертатися за адресою вул. Незалежності, 129	кравець	800	Професійність. Прийняти на роботу після стажування.	технік	1036	Технік з розшифрування швидкостемірних стрічок. Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
двірник	869	Прибирати двори в центрі міста, без шкідливих звичок. Обов'язкове проходження ме. комісії.	кухар	1000	Бажано проживаючих в районі вул. Володимирська, Сільмаш. Працювати з 12,00 год до 24,00 год.Знання справи, вміння використовувати новітні технології. Добросовісність та охайність.Досвід роботи.	технік-технолог	1036	Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
			майстер	1869	(майстер -реостатні випробування) Допуск до роботи після проходження медогляду по професії в залізничному медичному закладі залізничної лікарні станції Ковель. Курси підвищення кваліфікації при ДорЦем.	технік-технолог	1036	Технік-технолог по замірах колісних пар. Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
			машиніст екскаватора	1300	Прагнення працювати, порядність, відповідальність.			
			менеджер (управитель) із збуту	1500	Знання 1С Бухгалтерія. Обов'язково досвід роботи в сфері продажу автозапчастин. Вміння рекомендувати товар.			

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Ковель, вул. Сагайдачного, 6а, тел. (8-252) 7-11-40, 7-11-38

РОБОТА В ПОЛЬЩІ

www.eurorabota.com

м.Луцьк вул. Станіславського 11
Тел: 0332 789899; 096 83 00900

e-mail: lkalina@itt.net

СПД Сверчевська Лариса Олександрівна

ПРОПОНУЕМО: роботу для швачок; закрійниць для роботи в ательє, різноробочі для побуту в теплицях, будівельники з різними спеціальностями.

Скарби króla Priama w Hrubieszowie

W Hrubieszowie w Muzeum im. ks. St. Staszica 1 marca została otwarta wystawa "Troja – Sen Henryka Schliemanna", prezentująca skarby Troi. Pokazanie wystawy tak daleko na wschodzie jest ukłonem w stronę otwartości dziedzictwa kulturowego i jest zgodne z osobowością i testamentem Schliemanna. Archeolog, który uważał się za obywatela świata, napisał w swoim testamencie, że jego pragnieniem jest, aby kolekcja była dostępna dla wszystkich.

Schliemann – ze względu na swoje poglądy, otwartość i choćby znajomość wielu języków – byłby dumny z tego, że to co odkopał ponad 130 lat temu w miejscu, gdzie przed wieloma wiekami wznosiła się Troja, dojechało tak daleko na wschód. Dr Alix Hänssel, kurator Muzeum Prehistorii i Archeologii Wczesnohistorycznej w Berlinie z wielką satysfakcją zaznaczyła, że katalog do wystawy po raz pierwszy jest wydrukowany w cyrylicy i wszystkie opisy są

jańskiej i przedmioty codziennego użytku, złotą biżuterię, figurki z marmuru przedstawiające bóstwa z tamtego czasu, naczynia, noże, groty strzał i inne.

Można także zobaczyć paradny strój księżniczki trojańskiej z nakryciem głowy ozdobionym złotymi blaszkami i naszyjnikami składającym się z kilku tysięcy złotych elementów, złote naczynia z zastawy książęcej. Poza tym w Hrubieszowie eksponowana jest także szczerozłota pośmiertna

nienie zbiorów.

Według prof. Kokowskiego ta prezentacja skarbów króla Priamatosensacja na skalę światową.

Możliwa jest do realizacji dzięki uznaniu dla osiągnięć lubelskiego Instytutu Archeologii.

Wystawa przygotowana w wersji polsko-ukraińskiej i pokazana tylko w Hrubieszowie do końca maja. Stąd pojedzie do Sztokholmu, który czeka w kolejce, a następnie na kilka lat do Ameryki Południowej.

MW

sporządzone zarówno po polsku, jak i po ukraińsku.

Na pierwszy rzut oka trudno docenić wagę tego wydarzenia, ponieważ wystawa jeszcze nigdy nie trafiła do powiatowego miasta. W skromniejszej wersji wystawa była już prezentowana w siedmiu największych polskich archeologicznych muzeach w latach 2006 i 2007.

Obecnie jest to jedyne w Polsce miejsce wystawienia w rozszerzonej wersji słynnej w świecie kolekcji, gdzie będzie można zobaczyć ponad 400 eksponatów, pochodzących z okresu ok. 1300-1600 r. przed naszą erą. Zwiedzający wystawę w Muzeum im. St. Staszica w Hrubieszowie będą mogli podziwiać różnorodność form i kształtów ceramiki tro-

maska Agamemnona, która została znaleziona w Mykenach ale Schliemann zawsze pokazywał ją razem ze skarbami z Troi.

Jak wyjaśnił pomysłodawca wystawy, dyrektor Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie prof. Andrzej Kokowski – na wystawie w Hrubieszowie są dokładne kopie, które zostały sporządzone w XIX w. przez niemieckich jubilerów zaraz po przywiezieniu oryginałów do Berlina. Uznane za trofea wojenne oryginalne tzw. skarby Schliemanna są niestety w muzeum Puszkina w Moskwie od 1945 roku.

Warto zaznaczyć, że berlińskie Muzeum Prehistorii i Archeologii Wczesnohistorycznej, skąd pochodzą bezcenne zabytki, zrezygnowało z honorarium za udostęp-

Скарби царя Приама в Грубешові

У Грубешові (Польща) в Музеї Стасица 1 березня відкрито виставку "Троя – Сон Генріха Шлімана", на якій представлені скарби Трої. Експонування скарбів так далеко на сході свідчить про відкритість культурної спадщини і відповідає постаті та заповіту Шлімана. Археолог, якого вважали громадянином світу, заповів, щоб колекція скарбів Трої була доступною для всіх.

Шліман, з його поглядами, відкритістю та знанням багатьох мов, гордився б тим, що понад 130 років тому скарби могутньої Трої доїхали так далеко на схід. Доктор Алікс Хансел, куратор Музею

праісторії та загальноісторичної археології в Берліні з великим задоволенням зазначила, що каталог виставки вперше надрукований кирилицею та всі описи складені і польською, і українською.

На перший погляд, важко оцінити важливість цієї події, оскільки виставка ще ніколи не потрапляла до повітового міста. У скромнішій версії виставку вже презентували в семи найбільших польських археологічних музеях у 2006 і 2007 роках.

Нині це єдина в Польщі виставка розширеної, відомої у світі версії колекції, на якій можна побачити понад 400 експонатів, створених приблизно у 1300-1600 роках до нашої ери. Відвідувачі виставки в Музеї Стасица в Грубешові зможуть милуватися троянською керамікою незвичних форм, предметами щоденного вжитку, золотою біжутерією, фігурками з мarmuru, що представляють богів того часу, посудинами, ножами і наконечниками стріл та іншим.

Як пояснив автор ідеї виставки, директор Інституту археології Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні професор Анджей Коковскі, на виставці в Грубешові є точні копії, які були виконані в XIX ст. німецькими ювелірами відразу після того, як до Берліна привезли оригінал. Визнані воєнними трофеями, оригінальні скарби Шлімана знаходяться, на жаль, у музеї Пушкіна в Москві з 1945 року.

Варто зазначити, що берлінський Музей праісторії та загальноісторичної археології, звідки привезли безцінні пам'ятки, відмовився від гонорару за надання доступу до колекції.

На думку професора Коковського, ця презентація скарбів

Також тут можна побачити принцеси, її головний убір, які прикрашені золотими пластинками і намистом, що складається з декількох тисяч золотих елементів, золотий посуд із сервізу принцеси. Окрім цього, в Грубешові експонується посмертна маска Агамемнона, виконана з чистого золота, яку знайшли в Мікенах, але Шліман завжди показував її разом зі скарбами Трої.

царя Приама – сенсація світового рівня. Її реалізація стала можливою завдяки тому, що у світі визнали досягнення Люблінського інституту археології.

Виставка, яка підготовлена в польсько-українській версії і демонструється тільки в Грубешові, триватиме до кінця травня. Звідси вона поїде в Стокгольм, який є наступним у черзі, а потім на кілька років до Південної Америки.

MW

SZANOWNI PAŃSTWO!

Na podstawie Statutu Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie w Drohobyczu obw. lwowski, działa Ogólnoukraińskie Metodyczne-Koordynacyjne Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej.

- udziela pomocy w rejestracji polskich placówek oświatowych oraz punktów nauczania języka polskiego;
- przygotowuje programy nauczania;
- udziela pomocy metodycznej i dydaktycznej;
- organizowuje szkolenia dla nauczycieli w zakresie metodyki nauczania języka polskiego;
- pomaga w dostarczaniu odpowiednich podręczników i pomocy dydaktycznych.

Tel./fax: (0324) 45-01-77
e-mail: adam-ch@mail.lviv.ua
http://www.znpu.com.ua
Adres do korespondencji:
p/c 157a, m. Drohobycz 82100
Львівська обл.
Adres siedziby:
вул. Трускавецька, 9
м. Дрогобич
Львівська обл.
82100

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЯМ ТА БАЖАЮЧИМ ВИВЧАТИ ПОЛЬСЬКУ МОВУ!

Всеукраїнський методично-координаційний центр із вивчення польської мови та культури:

- надає допомогу при реєстрації освітніх закладів з польською мовою навчання та позашкільних навчальних закладів освіти;
- забезпечує навчальними програмами;
- надає методичну та дидактичну допомогу;
- організовує курси підвищення кваліфікації вчителів;
- допоможе у забезпеченні підручниками.

Tel./fax: (0324) 45-01-77
e-mail: adam-ch@mail.lviv.ua
http://www.znpu.com.ua
Adres do korespondencji:
p/c 157a, m. Drohobycz 82100
Львівська обл.
Adres siedziby:
вул. Трускавецька, 9
м. Дрогобич
Львівська обл.
82100

Dofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Дофінансовано на кошти Сенату РП при допомозі Фондації «Допомога Полякам на Сході»